

ERIFAK OWO

Genesis 3:1-19; Exodus 6:1-8; Ñwed Mbon Ephesus 2:1-7; 1 Ñwed Thessalonica 4:13-18
QYQHỌ UKPEP-ÑKPỌ 104

Eke Ikpọ Owo

IKỌ IBUOT: “Ndien mmọ eke Jehovah afakde eyefiak edi ke Zion ye mkpo; nsinsi idaresit eyedu mmọ ke ibuo” (Isaiah 51:11).

I Akpa Eñwọñọ Erifak Owo

1. Idomo urukikọt man owo eyik Abasi, “Nte Abasi ọkọdọhọ ete?” Genesis 3:1; Eriyarare 12:9
2. Iduọ Adam ye Eve ke idomo Satan, Genesis 3:2-8
3. Isuñi idiọk-ñkpọ ye eñwọñọ erifak, “Enye eyenuak fi ibuo,” Genesis 3:9-19; 1 Ñwed Corinth 15:22

II Ubọhọ Israel, Mbiet Erifak Owo

4. Ñwọrọ-nda edidiọñ emi Abasi ọdiọñde Nditọ Israel oto ke ntak ediomini Esie ye Abraham, Exodus 6:1-4; Genesis 12:2, 3
5. Eñwọñọ Esie “Ndifak” mmọ nsio ke ufin Egypt, Exodus 6:5, 6; 12:12-14; Leviticus 17:11
6. Ndinam mmọ edi ikọt Esie ndinyuñ nda mmọ nduk Isọñ Eñwọñọ, Exodus 6:7, 8; 19:4-6

III Ufak Emi Efakde Mmọ Emi Enyañade Idahaemi

7. Enam owo emi odude ke uwem idiọk-ñkpọ “eset” oduk ke obufa uwem, Ñwed Mbon Ephesus 2:1; 1 Ñwed Corinth 15:45
8. Usuñ idiọk-ñkpọ ererimbot emi owo akasañade mbemiso efak enye, Ñwed Mbon Ephesus 2:2, 3, 12; Psalm 1:1, 2
9. Eriset ke spirit owo emi efakde eto Christ, Ñwed Mbon Ephesus 2:4-7; Ñwed Mbon Rome 6:4

IV Uyọhọ Ini Erifak

10. Ntak iduhe ndifuhọ nte ererimbot ke abañna mmọ emi “edede” ke Jesus, 1 Ñwed Thessalonica 4:13, 14; 2 Ñwed Corinth 7:10
11. Eriset mme “akpa mkpa” ke Christ ke ini eridi Esie, 1 Ñwed Thessalonica 4:15, 16; Job 19:25-27
12. Erikpuhọre mme “odu uwem” ke Christ man esobo ye Ọbọñ ke ofim, 1 Ñwed Thessalonica 4:17, 18; Mme Hebrew 11:5; 1 Ñwed Corinth 15:51.

SE EKPEPDE EBAÑA

Uduak Abasi Ke Erifak Owo

Uduak Abasi ke erifak owo ikadaha itie ke owo ama ọkọduọ. Abasi ama ebemiso ọfiọk mbemiso ekebot owo, koro ekewotde Eyen-erọñ “toto ke eritọñọ ererimbot” (Eriyarare 13:8). Ndien ke ndo-ndo oro ekesuñide isọñ ke ntak iduọ Adam, Abasi ke anana-utit ima Esie ye ererimbot emi atakde, ama ọsọsọ ayarare ubak akwa uduak Esie ke abañna erifak owo. Enye ama ebemiso etiñ abañna Enye emi edinuakde urukikọt ibuo emi edide Christ, Andinyaña emi ekeñwọñode. Ntem ke ntọñọ mbuk uwem owo ke nnyin ikut nte John 3:16 osude, “Koro Abasi akamama ererimbot ntem, tutu Enye osio ikpọñ-ikpọñ Eyen emi Enye obonde ọnọ, man owo ekededi eke ọbuọtde idem ye Enye okutak, edi enyene nsinsi uwem.”

Erifak Nditọ Israel Nsio Ke Isọñ Egypt

Abel, ke ndinam ekekem ye uduak Abasi ke erifak owo ada akpa nditọ ufene edi. Ndien Abasi ama okpono Abel ye uwa esie ke ntak iyip eke eduokde, emi ke esiode enye efep, edifen ke mme idiọk-ñkpọ inyuñ iduhe. Ndien ke ofuri ini emi ekebemde ukwọ iso ye ke ini mme ikpọ ete ke mbuotidem, mme owo ema edu emi ekeyomde Abasi enyuñ ekut Enye, koro, nte Abel, mmọ ema eda uwa ufene mmọ edi. Ke otu mmọ emi ekedi Noah, Abraham, Job ye mme anditiñ ntiñ-nnim ikọ ini oro ye ediwak mmọ efen emi eke kutde mfọn ke iso Abasi koro mmọ ekeyomde ufak eto ke iyip.

Edi erifak Nditọ Israel nsio ke idiọk ufin Egypt edi ñwọrọ-nda mbiet erifak owo eke Abasi, koro nte mmọ eke kutde mfiomo ke idak mme etubom utom nditọ Egypt, ntre ke owo okut mfiomo ke idak ufin Satan. “Usuñ mbon abiaña ọsọsọñ.” Ikọ emi, **ndifak** ke Obufa Ediomini oto ke ikọ emi ekotde **exagorazo**, ndien ke erikabare ọwọrọ **ndidep nsio**,

emi edide ndidep nsio ke ufok ufin andidiok. Enyam idiok-owo eno idiok-nkpọ, ndien enye odu ke ufok ufin andidiok. Idorienyin ubohọ iduhe ibohoke ekpe ekom-urua ufak. Baba oruk, me ufan, me owo ekededi ikemeke ndikpe ekom-urua oro. Ewet ete, “Ndien enye okut ete ke owo baba kiet iduhe, onyūñ eyik koro baba esine-ufot miduhe” (Isaiah 59:16). Ntre Abasi ke Idemesie ọnọ Ekpe-emem. Jesus Christ edi nkukure ke Heaven emi ekekemedede ndikpe ekom-urua erifak owo, ndien enye okokpọn ebekpo Esie onyūñ ọsuhore edi ke ererimbot idiok-nkpọ emi ndida ọsọn-urua Iyip Esie mkpe ekom-urua oro ke Calvary. Krọs oro ke Calvary anyan ubok owut usuñ iba, enye anyan ubok ke edem-edem owut ini Ibet; anyan ubok ke iso-iso owut mme usen mfon. Erifak oro Christ ekenyenede atara ke ererimbot. Enye edi idorienyin ọnọ mme owo ke kpukpru ubon ye idut ye usem. Enye edi nkukure idorienyin ọnọ ererimbot mfin emi.

Abasi ke Heaven ama okop nkuni Nditọ Israel, ndien ke mbom Esie, Enye edinyaña mmọ; ndien ke usuñ Esie ye ke uduak Esie, Enye ama ada mmọ ọworo ke ufin ke okposon ubok. Enye ama ọnọ mmọ uyo ete esio eyen-eron ke otu ufene emi minyeneke ndo, ewot eyen-eron kiet ke ufok kiet, esin iyip ke akpan-kpan, eda hyssop esime ke obubok usuñ edem mbiba ye ke ibion ndori enyin-usuñ mme ufok mmọ. Ndien Enye ọdohọ ete, “Ndien nyekut iyip oro, nnyūñ mbe mbufo.” Ke okoneyo oro, akamba ntuaña ama odu ke ison Egypt. Angel afai ama asaña ebe ke ison oro, ndien ke kpukpru ufok emi iyip mikoduhe, akpan ke ufok oro ama akpa, ọtọnde ke akpan Pharaoh ke ebekpo tutu osim unam ke ikot. Edi mkpa baba kiet ikoduhe ke Goshen, koro mmọ ekedude ke idak iyip. Ke okoneyo oro, ke mme asua mmọ mimumke mmọ aba inim, Nditọ Israel etañ nkpo mmọ enyūñ eworo ke ison Egypt ke nda-usuñ adaha ikañ ke okoneyo ye adaha obubit enyon ke uwemeyo. Ufin mmọ ama akabare edi nkpo emi ama ekebe!

Iyip eyen-eron ke okoneyo Nsaña-mbe oro anyan ubok owut Christ. Ke ini ikpon Owo oro okworode ke mben inyañ Jordan, John ọduok owo mmọn okofiori, “Sese, Eyen-eron Abasi emi emende mme idiok-nkpọ ererimbot efep.” Mfiori John ọduok owo mmọn odot ndidemere idorienyin ke esit kpukpru ukpon eke ebiomde mbiomo idiok-nkpọ. Ekese idiok-nkpọ ke eyohọ ke ererimbot ke mme usen emi, ndien ima ediwak owo ke ebit. Edi nnyin imekeme ndika iso ke ndifiori, mfiori John: “Sese, Eyen-eron Abasi emi emende mme idiok-nkpọ ererimbot efep.” Afo emi odude ke ufok ufin andidiok, se Eyen-eron Abasi! Se Eyen-eron Abasi!

Erifak Emi Efakde Mmọ Emi Enyañade Idahaemi

Ke ini nditọ Israel ekebede ididuot Inyañ, ikpa-ukot ikebitke; ke ini mmọ ebohode eda ke mben inyañ eken, ndien udim ekon Pharaoh, emi ekeedomode nditiene mmọ, eketakde ke udem; mmọ ndien, ema edara enyūñ ekwo ikwo itoro eno Abasi mmọ nditi akwa erifak mmọ. Ntem ke kpukpru mme anam-idiok emi ema ekeut ubohọ ke Christ Jesus ekpenam. “Ntem edieke owo odude ke Christ, ema ebote enye obufa; nkani nkpo ema ebe efep: sese, emekabare edi mbufa.”

Paul, isuñ-utom Abasi ada obufa emana odomo ye eriset ke mkpa: “Mme nte mbufo ifiokke ite kpukpru nnyin, emi ikanade baptism iduk ke Christ Jesus, ikana baptism iduk ke mkpa Esie? Mmọdo ke baptism nnyin ikobuhọ ye Enye iduk ke mkpa; man nte Ete akadade ubon Esie anam Christ eset ke mkpa, kpa ntre ke nnyin nko ikpasaña ke obufa uwem” (Nwed Mbon Rome 6:3, 4). Ntre ke owo emi ọtọnde ntak amana asaña ebe ke eriset ke mkpa eke spirit. Odudu eriset eke Eyen Abasi ke anam utom ke idemesie emi ańwamde enye ndisaña ye Abasi nte Enoch eke eyo oko ke edinen ido ye edisana uwem. “Mbufo nde ekenyūñ ekpaña ke ndudue ye mme idiok-nkpọ mbufo, emi mbufo esañade ke esit ke ini oko, nte ido eyo eke ererimbot emi edide, ekenyūñ esuk ibuot eno ọbọn emi akarade edem ikpa-enyon, kpa spirit emi anamde utom kemi ke esit nditọ ntut-uton. Edi Abasi, emi enyenede uwak mbom, oto ke akwa ima eke Enye akamade nnyin, akanam nnyin emi ikakpañade ke mme ukwañkpọ nnyin idu uwem ke Christ (ke mfon ke ema enyaña mbufo,) okonyūñ anam nnyin iset ye Enye, onyūñ anam nnyin itie ke mme itie heaven ke Christ Jesus” (Nwed Mbon Ephesus 2:1, 2, 4-6).

Kpukpru owo emi enyañade itreke ndinyene idaresit sia enyenede uwem erikan, uwem emem ye idaresit emi ke idade idomo ye nkim-nkim uwem ini edem, ebiet enyene-ndik ndap. Nte Paul etiñde, “Mbufo ikasañake nkpo ye Christ ke ini oro, ikonyūñ inyeneke udeme ke obio Israel, inyūñ idi isen ye mme ediom eke edade mme uñwọnọ Abasi edi; inyeneke idori-enyiñ, inyūñ ifiokke Abasi ke ererimbot” (Nwed Mbon Ephesus 2:12). Ukpuhore emi obufa emana adade edi okpon eti-eti tutu ndusuk ebeñe idem nditre isan nditọ Abasi mmọ mi ke ererimbot. Edi Nwed Abasi enyene nkpo efen nditiñ nnọ nnyin mbaña uduak Abasi ke erifak owo.

Ọyohọ-Ọyohọ Utom Erifak Owo

Ke Mme Hebrew 9:28 nnyin ikot, “Christ, ke ekewade Enye ini kiet ete obiom idiok-nkpọ ediwak owo, eyetọnọ ntak ọbiọnọre; **edi Enye ididige ndinyene mbubehe ye idiok-nkpọ**, edi edidi ndinyaña mmọ emi etiede ebet Enye.” Akpa ubak afañ emi, “Christ, ke ekewade Enye ini kiet ete obiom idiok-nkpọ ediwak owo,” isonkeson ino andinim

ke akpanikọ ndifiok. Nnyin imofioke ite, oro ama ọwọrọ osu ke akpa eridi Jesus ke ini enye okobiomde mme idiok-ńkpọ nnyin ke Idemesie ke kros. Edi ọyọhọ ubak iba ufañ emi iñwāñake ntre: “Edi edidi ndinyaña mmọ emi etiede ebet Enye.” Ndusuk mme anditiene-Christ edomo nditre mfọn erinyaña mmọ ke erifen ke mme idiok-ńkpọ, ikam itin̄ketiñ ibaña ifiok edinam-asana ye uduak-mmọñ Edisana Spirit. Yak ekunam ndudue ke abaña mme ikọ emi ewetde ke enyọñ, koro erinyaña edi ata akpan ńkpọ eke asañade ye eridi Esie “eritoñọ ntak mbiọñọre.” Ndien ekut udob mme ikọ emi ke se ewetde ete: “Mmọ emi etiede ebet enye.” Emi eti nnyin abaña item Ọbọñ Jesus, “Edi eyenyaña owo eke edimede ime tutu osim akpatre” (Matthew 24:13).

Ndusuk, ufañ ikọ ifañ emi esiode ke mme ñwed Peter, isuñ-utom Abasi eyenam ukpep-ńkpọ emi otim añwāña: “Itoro enyene Abasi ye Ete Ọbọñ nnyin Jesus Christ, emi, nte asañade ekekem ye akwa mbọm Esie, okobonde nnyin obufa ada esin ke odu-uwem idori-enyin oto ke eriset Jesus Christ ke mkpa, ete nnyin idida udeme eke mikemeke ndibiara, eke ńkpọ misabakere, eke minyūñ ikemeke ndibe mfep, inyene. Abasi okonyūñ onim udeme oro ke heaven ọnọ mbufo, emi Enye adade odudu Esie ekpeme oto ke mbuotidem, ete, **edisim erinyaña eke enimde ebet akpatre ini ndiwut idem.**” (1 Peter 1:3-5).

Edebet Eridi Ọbọñ

Imekeme ndikut oto ke mme itie-ñwed iba emi nte ke erinyaña (me erifak) nnyin toñode ke usen emi nnyin ikamanade obufa odu ye nnyin ke ofuri isañ nnyin ke ererimbot tutu eridi Ọbọñ, oro edi, “Edieke nnyin isañade ke uñwana, kpa nte Enye odude ke uñwana.” Ntem erifak ọtọñọ ye erifen ke mme idiok-ńkpọ enyūñ enam enye ọfọn ama ye ubọñ ke usen oro, emi Ọbọñ edisuhọrede oto ke Heaven edi ndimen Ñwan-ndọ Esie emi etiede ebet Enye. Usen emi Paul, isuñ-utom Abasi anyande ubok owut iñwāñ-iñwāñ ke Ñwed esie emi enye ọnode ndito Ephesus, “Ekunyūñ eyat Edisana Spirit Abasi esit, emi edi ke Enye ke ema efik mbufo idiọñọ ebeñe usen erifak” (Ñwed Mbon Ephesus 4:30). Ndien enye eteme nnyin ndisaña ntre nyom eridi Jesus man oto do usen erifak oro edidi usen uyọhọ idori-enyin ye idara nnyin emi edidade nnyin isim eridi Esie. “Koro mfọn Abasi ama ọbiọñọre edida erinyaña ọsok kpukpru owo; onyūñ ekpep nnyin ńkpọ, man oto do nnyin idianare ikpọñ idiok ido ye idiok udọñ ererimbot, idu uwem ke eti ibuat ye edinen ido ye ido Abasi ke eyo emi: **inyūñ itie ibet eti idori-enyin ye eriyarare Ubọñ Akwa Abasi ye Andinyaña nnyin Christ Jesus**” (Titus 2:11-13). Mme aka ufok-Abasi emi minimke ke akpanikọ ye mbio mfiakedem eyo emi imumke aba “eti idori-enyin oro” ikama. Mme ufok-Abasi emi ini kiet ekenimde editọñọ ntak ndi Esie ke akpanikọ ema eduok ukpep-ńkpọ oro ofuri-ofuri enyūñ edohọ ete, “Eridi eke Enye ọkọñwọñode ete iyedi enye?” Mmọ emesin Christ emi ọkọdohode “Edieke ñkade ñkotim itie ntre nnọ mbufo, nyefiak ndi, ndida mbufo nnọ Idem Mi; man mbufo enyūñ edu ke ebiet eke Ami ndude.” Ediwak owo enyūñ edu ñko emi ewutde idem nte mme andinin eridi Esie ke akpanikọ edi edude uwem emi akañde se mmọ etiñde ofuri-ofuri. Mmọ ididaha ke iso Esie ke usen oro. Edi Jesus osuk enyenyene mme owo, oro edi, ekpri otu-erọñ emi edide idaresit Ete ndinọ mmọ obio-ubọñ oro. Mmọ esuk emomum eti idori-enyin oro ekama enyūñ ediana ye John Andiyarare ke akam oro ete, “Di, Ọbọñ Jesus.”

Mme Enyọñ Obot Ye Mme Ebedeñ

Edi uwem anditiene-Christ enyene idaha efen ke isañ esie ke ererimbot nte enode nnyin item ke ikọ Abasi emi nnyin minyeneke ndifumi. Anditiene-Christ ke akpa ñtoñọ uwem esie awak ndinyene ñkukut mme enyọñ obot emi edide idara-idara, emem-emem ye idaresit. Edi ibighike enye okut ete ke mme ebedeñ edu ñko emi enye enyenede ndisaña mbe. Ndo-ndo oro Peter, isuñ-utom Abasi ọnode anditiene-Christ ekikere emi “ete nnyin idida udeme eke mikemeke ndibiara, eke ńkpọ misabakere, eke minyūñ ikemeke ndibe mfep, inyene. Abasi okonyūñ onim udeme oro ke heaven ọnọ mbufo,” enye adian do ete, “Mbufo enyūñ edadara ke ini oro eti-eti, okposuk edi nte akpanade nte nsio-nsio idomo enam mbufo edu ke mfuhọ ke emi ke ekpri ini; man mbuotidem mbufo emi ema edomo ewut, emi ọsọñde urua akan mbiara gold eke edade ikañ edomo, ọkpọwọrọ edi ńkpọ itoro ye ubọñ ye ukpono ọnọ mbufo ke adañemi Jesus Christ ediyararede idem” (1 Peter 1:4, 6, 7). Jesus ama eti mbet Esie ete, “Mbufo eyekut ukut ke ererimbot: edi esọñ esit; Ami ñkakan ererimbot” (John 16:33). Ndien Abasi eteme nnyin ke inua Paul, isuñ-utom Abasi ete, “Eyen mi, kubat ntunọ Jehovah ke ekpri ńkpọ, Kunyūñ uyemere ke ini Enye asuade ọnọ fi. Koro Jehovah ọtunọ owo eke Enye amade, Onyūñ amia eyen eke Enye adarade ufen” (Mme Hebrew 12:5, 6). Emi edi usuñ nte Abasi ke ifiok Esie ye ke mbọm Esie adade ndinam ikot Esie efọn ema ebeñe Obio Ubọñ ke heaven. Ndien Isuñ-utom Abasi ke idemesie ama otim ọfiok emi ke ini enye ekewetde mme ikọ emi, koro enye ama asaña ebe ke mme ikpọ idomo, edi enye ama ekeme ndidian do “Koro mbat nte ndutuhọ eke ikutde idaha emi idighe se idotde ndida ndomo ye ubọñ eke ediyararede ke idem nnyin.” Ndien nnyin, nte enye, inyene ndifumi mme “mfefere ukut” emi inyūñ imenere enyin ise eñwọñọ eridi Esie, ise akwa usen erifak oro. “Edi obio nnyin ododu ke heaven, nnyin inyūñ itie ibet Andinyaña emi editode do edi, kpa Ọbọñ Jesus Christ; emi eyetọñọ ntak obot ikpohidem nnyin emi odude ke

ata usuhore-itie, esin ke mbiet idem Esiemọ emi enyenede uboñ, oto ke odudu Esie, emi Enye ekemede ndida nsuk kpukpru ñkpọ nsin ke idak Esie” (Nwedi Mbon Philippi 3:20, 21).

Akwa afanikoñ odu idahaemi ke isoñ. Idiok-ñkpọ oyohọ ndien ima ediwak owo ke ebit. Nnyin idu ke ini idiok eyo. “Koro nnyin imofioke ite ofuri ekondo ke omum mmum, onyũ odu ke ubiak uman tutu osim emi. Idighe ntre ikpoñ, edi nnyin ke idem nnyin ñko-ñko, emi inyenede akpa mfri Spirit, nnyin ke idem nnyin ke imomum mmum ke esit nnyin, itie ibet ini eke edidade nnyin isin ke uboñ Abasi, oro edi, ini eke edifakde ikpohidem nnyin” (Nwedi Mbon Rome 8:22, 23). Jesus ama etin ntiñ-nnim ikọ abañ ukem ini emi edisimde ererimbot ke akpatre ini, onyũ odohọ ete, “Edi ke ini mme ñkpọ emi etoñode ndiworo, emenere enyin ke enyoñ, enyũ emenere ibuot mbufo ke enyoñ, koro erifak mbufo ke asana ekpere” (Luke 21:28).

MME MBUME

1. Siak ebiet ke Nwedi Abasi emi etinde abañ akpa enwono erifak owo.
2. Nso ikotibe ke akpa ini oro ino owo emi ekesinde enam ekikere erifak owo?
3. Nte Abasi akanam uduak erifak owo mbemiso me ke ini owo ama okoduo? Tin Ikọ Abasi ndisono iboro fo.
4. Ini ewe ke erifak idiok owo ototo? Ini ewe ke enam enye ofon ama?
5. Nso utọ akwa ñkpọ-ntibe isañ ye oyohọ erifak owo?
6. Nso idi akwa idorienyin toño ke eritono emi onukde ufok-Abasi Christ ndisani ye Abasi?
7. Nte anditiene-Christ asanade ebe ke mme idomo ke akpa ntoto isan usuñ Abasi ke isoñ, nso inwam ndimum enye nkama ke mme idomo emi?
8. Nso idi ntak emi Abasi onyimede idomo odomo mme anditiene-Christ?